

Q&A campagne geweld in huiselijke kring

1. Hoe vaak komen partnermishandeling, kindermishandeling en ouderenmishandeling voor in Nederland?

Partnergeweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld in Nederland. Uit onderzoek blijkt dat gemiddeld 12 procent van de Nederlandse bevolking ooit te maken heeft gehad met partnergeweld. Dit kan zowel fysiek, psychisch als seksueel geweld zijn tussen volwassen partners die samen een huishouden vormen of tussen ex-partners.

Naar schatting zijn elk jaar bijna 119.000 **kinderen slachtoffer van mishandeling**. Kindermishandeling is niet alleen lichamelijk geweld. Het is elke vorm van mishandeling die voor een kind bedreigend of gewelddadig is. Ook verwaarlozing valt eronder. Kindermishandeling komt vaak voor in de huiselijke kring. Door bijvoorbeeld de ouders of verzorgers van het kind.

De exacte omvang van **ouderenmishandeling** is lastig in te schatten. Het laatste prevalentieonderzoek stamt uit 2018. Daar kwam de schatting uit dat 1 op de 20 (5.5%) van alle thuiswonende ouderen ooit het slachtoffer zijn geworden van een vorm van ouderenmishandeling. Specifiek voor financiële misbruik rapporteert het onderzoek een prevalentie van 3.0% van alle ouderen die ooit slachtoffer zijn geworden van ouderenmishandeling.

Bekijk voor meer informatie en cijfers over huiselijk geweld:

www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl

[Huiselijk geweld; aard geweld, aanvullende informatie, regio \(cbs.nl\)](#)

[Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2022](#)

[Impactmonitor huiselijk geweld en kindermishandeling](#)

[Cijfers over huiselijk geweld | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#)

[Dashboard Veilig Thuis](#)

2. Wat is het doel van de campagne?

De campagne **Twijfel jij of iemand thuis wel veilig is? Zet een eerste stap en vraag hoe het gaat** wil omstanders die partnermishandeling, kindermishandeling of geweld tegen ouderen in hun omgeving vermoeden, helpen en stimuleren een eerste stap te zetten en in actie te komen. Mensen worden gemotiveerd het gesprek te beginnen met het vermoedelijke slachtoffer. Want een eerste stap, hoe klein ook, kan het begin zijn van een oplossing.

3. Waar bestaat de campagne uit?

De campagne bestaat uit tv-spots, online advertising, digital-out-of-home en een campagnewebsite. Op www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl vinden slachtoffers en omstanders concrete tips en adviezen. Zodat ze weten wat zij kunnen doen bij (een vermoeden van) kindermishandeling, partnermishandeling en ouderenmishandeling.

4. Waarom is de drempel voor mensen zo groot om in actie te komen?

Voor slachtoffers kunnen er verschillende redenen zijn waarom ze liever niet praten over wat er gebeurt: Er kan sprake zijn van schaamte, denken dat het je eigen schuld is. Of je wilt niet toegeven dat het jou overkomt. Maar ook kan het zijn dat de pleger altijd in de buurt is, waardoor er angst is om te praten. Of is iemand bang voor de consequenties als het bekend wordt.

Ook als omstander is het lastig om iets te doen: 'Zie ik het wel goed?', 'Wat als ik het mis heb en ik iemand vals beschuldig?', 'Wat als de pleger hoort dat ik hem/haar beschuldig' zijn voorbeelden van twijfels die omstanders kunnen hebben om in actie te komen. Ook is het soms moeilijk om de signalen van huiselijk geweld te herkennen. En te weten welke actie je dan daadwerkelijk kunt ondernemen. Want huiselijk geweld is meer dan alleen slaan en schelden. Het komt bijvoorbeeld voor dat er psychische druk wordt uitgeoefend, mensen

elkaar bedreigen of iemand wordt gestalkt. Voor buitenstaanders is het geweld veelal niet zichtbaar, omdat het zich afspeelt 'achter de voordeur'.

5. Wat zijn voorbeelden van signalen waar je als omstander op kunt letten bij kindermishandeling, partnermishandeling of ouderenmishandeling?

Bij kindermishandeling:

1. Hoe ziet het kind eruit? Bijvoorbeeld: Heeft vaak buikpijn, hoofdpijn of valt flauw. Komt aan in gewicht of valt juist af. Ziet er moe uit. Heeft vieze haren of een slecht verzorgd gebit.
2. Hoe gaat het kind om met anderen? Bijvoorbeeld: Leeft in 'een eigen wereldje'. Wil veel aandacht of is bang om alleen te zijn. Neemt geen vriendjes mee naar huis. Is bang voor bepaalde plekken of mensen. Wil niet aangeraakt worden. Kijkt weg bij oogcontact.
3. In welke situaties komt het kind terecht? Bijvoorbeeld: Kan (ineens) niet (meer) meekomen met leeftijdsgenoten. Is vaak te laat op school of zelfs afwezig. Voert taken uit die niet bij de leeftijd passen. Is vaak alleen. Heeft honger, ontbijt niet of neemt geen lunch mee.
4. Hoe gedraagt het kind zich? Bijvoorbeeld: Is snel afgeleid. Is overdreven druk of juist overdreven rustig. Gaat vaak tegen de regels of volwassenen in. Is vaak overdreven vroeg of blijft lang rondhangen op school. Zegt negatieve dingen over zichzelf, anderen of de wereld.

Bij partnermishandeling:

1. Hoe ziet het slachtoffer eruit? Bijvoorbeeld: Ziet er moe uit of is vaak ziek. Draagt bedekkende kleding (om wonden te verbergen). Verandert plotseling van uiterlijk of kleding. Lijkt vaak onrustig of nerveus.
2. Hoe gedraagt het slachtoffer zich? Bijvoorbeeld: Verdedigt de partner. Doet alsof er niks bijzonders aan de hand is. Gedraagt zich opvallend anders als de partner erbij is.
3. Hoe gaat het slachtoffer om met anderen? Bijvoorbeeld: Gaat plotseling minder om met vrienden of familie. Ontwijkt vragen over hoe het gaat of geeft onduidelijke antwoorden. Zegt afspraken op het laatste moment af. Kijkt weg bij oogcontact.
4. In welke situaties komt het slachtoffer terecht? Bijvoorbeeld: Het is lastig om hem of haar alleen te spreken. Heeft geen verklaring voor verwondingen of kapotte spullen. Heeft geen eigen geld, heeft schulden of heeft de partner nodig bij financiën.

Bij ouderenmishandeling:

1. Hoe ziet het slachtoffer eruit? Bijvoorbeeld: Ziet er moe uit of is vaak ziek. Lijkt lusteloos of nerveus.
2. Hoe gedraagt het slachtoffer zich? Bijvoorbeeld: Kan zich slechter dan anders op een taak of gesprek focussen. Doet alsof er niks bijzonders aan de hand is.
3. Hoe gaat het slachtoffer om met anderen? Bijvoorbeeld: is bang voor bepaalde plekken of mensen. Kijkt weg bij oogcontact.
4. In welke situaties komt het slachtoffer terecht? Bijvoorbeeld: heeft onverklaarbare schulden of een huurachterstand. Raakt waardevolle spullen uit huis kwijt. Verandert zijn of haar testament ineens

6. Wat zijn tips om het gesprek aan te gaan met iemand om wie je je zorgen maakt?

1. Knoop een gesprek aan over iets luchtigs, zodat de ander zich op zijn gemak voelt.
2. Stel open vragen over wat je is opgevallen, zodat de ander kan vertellen.
3. Oordelen helpt niet, mensen zijn erg loyaal naar hun familie en vrienden. Probeer daarom niet negatief over hen te praten, ook niet als je zelf boos wordt van wat je hoort. Richt je op de persoon voor je en vraag door.
4. Blijf kalm als de ander tijdens het gesprek erg emotioneel wordt. Probeer hem of haar dan even af te leiden, bijvoorbeeld met een praktische vraag.
5. Doe geen beloftes die je niet kunt houden. Hoor je iets dat niet goed is? Beloof dan niet dat je iets geheim houdt, maar vraag of je de ander mag helpen.

7. Wat zijn de resultaten van de campagne uit het voorjaar?

- Na de campagne geven mensen aan dat ze het minder moeilijk vinden om iets te doen met hun zorgen voordat ze beter weten dat er sprake is van huiselijk geweld.
- Aantal websitebezoeken is tijdens de campagne sterk toegenomen. Dat is toe te schrijven aan de online campagne inzet.
- De campagne werd zeer positief gewaardeerd en als duidelijk en geloofwaardig gezien.